

80

3. ágúst

BRÁÐABIRGÐALÖG

um ráðstafanir vegna ákvörðunar Seðlabanka Íslands
um nýtt gengi íslenzkrar krónu.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Forsætisráðherra hefur tjáð mér, að þar sem Seðlabanki Íslands hafi, með samþykki ríkisstjórnarinnar, ákveðið nýtt gengi íslenzkrar krónu, beri nauðsyn til að lögfesta ákvæði um ráðstöfun gengismunar, breytingar gjalda á útflutningi og nokkur atriði varðandi framkvæmd gengisbreytingarinnar.

Fyrir því eru hér með sett bráðabirgðalög, samkvæmt 28. gr. stjórnarskrárinnar, á þessa leið:

1. gr.

Hækkun sú, er verður á skuld ríkissjóðs við Greiðslubandalag Evrópu og Evrópu-sjóðinn vegna nýákveðinnar breytingar á stofngengi íslenzkrar krónu, skal færð á sérstakan vaxtalausn reikning á nafni ríkissjóðs í Seðlabankanum. Á reikning þennan skal einnig færa þann gengismun, er af sömu ástæðu kemur fram hjá einstökum bönkum, sem verzla með erlendan gjaldeyri. Við útreikning á þessum gengismun skal taka tillit til allra eigna og skulda viðkomandi banka í erlendum gjaldeyri, þá er hið nýja gengi tekur gildi. Innstæður og skuldir í krónum á nafni erlendra aðila, sem gengistryggðar eru með sérstökum samningi, teljast erlendur gjaldeyrir í þessu sambandi, og sama gildir um gulleign Seðlabankans.

Á reikning þann, er um ræðir í fyrri málsg. þessarar gr., skal færa gengismun, sem myndast vegna ákvæðis 2. gr., þá er banki hefur innt af hendi greiðslu vegna bankaábyrgðar áður en hið nýja gengi tók gildi. Sama gildir um gengismun, er myndast kann við kaup á gjaldeyri frá varnarliðinu vegna ákvæða 3. gr.

2. gr.

Nú er bankaábyrgð til handa erlendum aðila ekki greidd í íslenzkum banka fyrr en eftir 1. ágúst 1961 eða gjalddagi hennar er eftir þann tíma, og skal hún þá gerð upp á hinu nýja gengi.

3. gr.

Allar greiðslur fyrir verk, sem innlendir aðilar hafa unnið samkvæmt samningi við varnarliðið eða aðila á þess vegum fram að gildistöku hins nýja gengis, skulu fara fram á því gengi, sem gildi fyrir þann dag. Sama gildir um hvers konar kröfur innlendra aðila vegna sölu á vörum eða þjónustu til varnarliðsins eða aðila á þess vegum áður en hið nýja gengi tók gildi.

4. gr.

Nú er gjald af fob-verði bifreiðar eða bifhjóls samkvæmt 16. gr. laga nr. 4/1960 greitt eftir 3. ágúst 1961, og skal þá innheimt á því gengi, sem er á greiðsludegi gjaldsins, án tillits til þess, hvenær ákvörðun um veitingu leyfis er tekin.

5. gr.

Frá gildistöku þessara laga skal við ákvörðun verðtolls, söluskatts (sbr. lög nr. 10 22. marz 1960 með síðari breytingum) og innflutningsgjalds (sbr. 9. gr. laga nr. 4 20. febr. 1960) á innfluttum vörum reikna fob-verðmæti þeirra á hinu nýja gengi. Sama gildir um annan kostnað í cif-verði, þar á meðal flutningskostnað, sé hann

ákveðinn í erlendum gjaldeyri, þannig að krónuvirði hans breytist sjálfkrafa til samræmis við hið nýja gengi, ef greiðsla fer fram eftir gildistöku þessara laga. Á innflutningsfarmskrá, sem farmflytjendur afhenda tollýfirvöldum, skal flutningsgjald tilgreint í íslenskum krónum. — Í fob-verðmæti skal reikna allan erlendan kostnað, sem á er fallinn, þá er vara er komin í farartæki það, sem flytur hana til Íslands.

Ákvæði 1. málsg. þessarar gr. gilda á hliðstæðan hátt um öll önnur gjöld af innfluttum vörum, sem innheimt eru af tollýfirvöldum og ákveðin eru sem hundraðshluti af vöruverðmæti.

Nú hefur innflytjandi fyrir 4. ágúst 1961 afhent til tollmeðferðar skjöl, sem eru að öllu leyti fullnægjandi til þess að hægt sé að tollafgreiða viðkomandi vöru þegar í stað, og skal þá miða gjöld af henni við eldra gengi, en þó því aðeins, að tollafgreiðsla eigi sér stað innan 6 virkra daga frá gildistöku þessara laga.

Ákvæði 1. málsg. þessarar gr. gilda við tollafgreiðslu vara, sem hafa verið afhentar innflytjendum með leyfi tollýfirvalda gegn tryggingu fyrir greiðslu aðflutningsgjalda (sbr. 15. gr. tollskrárlaga), nema fullnaðartollafgreiðsla eigi sér stað innan tveggja mánaða frá gildistöku laganna.

6. gr.

Þá er skilað er til banka gjaldeyri fyrir útfluttar afurðir framleiddar á tímabilinu 16. febrúar 1960 til 31. júlí 1961, skal hann greiddur útflytjanda á því gengi, er gildi fyrir 4. ágúst 1961. Ríkisstjórnin kveður nánar á um, hvaða afurðir falli undir ákvæði þessarar málsg., og eru ákvarðanir hennar þar að lútandi fullnaðarúrskurðir.

Mismunur andvirðis skilaðs gjaldeyris á eldra gengi og andvirðis hans á hinu nýja gengi samkvæmt 1. málsg. skal færður á sérstakan reikning á nafni ríkissjóðs í Seðlabankanum. Skal nota fé á þessum reikningi til greiðslu gengistaps vegna skuldar ríkissjóðs við Greiðslubandalag Evrópu og Evrópusjóðinn, ef það fé, er verður til ráðstöfunar samkvæmt ákvæðum 1. gr., nægir ekki til þess. Af fé á þessum reikningi skal enn fremur greiða $\frac{2}{3}$ hluta útflutningsgjalds af sjávarafurðum framleiddum á tímabilinu 16. febrúar 1960 til 31. júlí 1961, sbr. 2. málslíð 1. málsg. 7. gr. laganna. Að öðru leyti skal fé þetta notað til að létta byrðar ríkissjóðs vegna áfallinna ríkisábyrgða í þágu atvinnuveganna.

7. gr.

Útflutningsgjald af sjávarafurðum (þar á meðal hvalafurðum) samkvæmt 1. gr. laga nr. 66/1957 skal frá gildistöku þessara laga nema 6% af fob-verði afurða reiknuðu á nýju gengi. Að því er snertir sjávarafurðir framleiddar fyrir 1. ágúst 1961 skal gjaldið þó að $\frac{2}{3}$ hlutum greitt af mismun þeim, er fram kemur við gjaldreyrisskil vegna viðkomandi vörusendingar, sbr. ákvæði 6. gr. Allir, sem flytja út sjávarafurðir frá gildistöku þessara laga, skulu greiða þriðjung útflutningsgjalds af þeim um leið og útflutningsskjöl eru afgreidd, og jafnframt skulu þeir afhenda tollýfirvaldi ávísun á væntanlegt gjaldeyrisandvirði fyrir $\frac{2}{3}$ hlutum gjaldsins. Tollýfirvöld senda gjaldeyriseftirlitinu ávísanir þessar, og tekur það fé til greiðslu á þeim af söluandvirði gjaldskyldra afurða, en ávísanir vegna útflutningsgjalds af sjávarafurðum framleiddum fyrir 1. ágúst 1961 falla úr gildi, sbr. ákvæði 2. málslíðs þessarar málsg.

Útflutningsgjald af niðursoðnum sjávarvörum og af afurðum frá selveiðum fluttum út eftir gildistöku laga þessara skal vera 2% af fob-verði reiknuðu á nýju gengi, og innheimtist gjaldið um leið og útflutningsskjöl eru afgreidd.

80

Ríkisstjórnin kveður nánar á um, hvaða afurðir falla undir ákvæði 1. og 2. 3. ágúst málsgr., og eru ákvarðanir hennar þar að lútandi fullnaðarúrskurðir.

Tekjum af útflutningsgjaldi af sjávarafurðum skal frá ágústbyrjun 1961 ráðstafað þannig: Til nýs tryggingakerfis fiskiskipa samkvæmt ákvörðun Alþingis 32%, til Fiskveiðasjóðs Íslands 30%, til Stofnlánadeildar sjávarútvegsins 30%, til Fiskimálasjóðs 5%, til byggingar haf- og fiskirannsóknarskips 1.3%, til Rannsóknarstofnunar sjávarútvegsins 1.0%, til Landssambands íslenskra útvegsmanna 0.7%.

8. gr.

Hlutatryggingasjóðsgjald það, er útflytjendur sjávarafurða greiða samkvæmt 9. gr. laga nr. 48/1949, skal frá gildistöku laga þessara nema 1¼% af fob-verði afurða reiknuðu á nýju gengi. Frá sama tíma skal gjald þetta innheimt af afurðum, sem koma frá togurum. Tekjuauki sá, er leiðir af hækkun á hundraðhluta gjaldsins og af breiðari gjaldstofni þess, skal ganga til nýrrar deildar Hlutatryggingasjóðs, er hafi það hlutverk að aðstoða einstakar greinar útvegsins, er þær verða fyrir sérstökum, tímabundnum áföllum vegna aflabrests eða annarra utan að komandi orsaka.

Framlag ríkissjóðs í Hlutatryggingasjóð árið 1961 skal ekki vera hærra en ákveðið er í fjárlögum ársins.

9. gr.

Gjald vegna ferskfiskseftirlits (sbr. 7. gr. laga nr. 42/1960) og gjald af útfluttri saltsild til Sildarútvegshéttis (sbr. 7. gr. laga nr. 42/1960) og gjald af útfluttri saltsild til Sildarútvegshéttis samkvæmt 7. gr. reglugerðar nr. 132/1952 skal frá gildistöku þessara laga miðað við fob-verð reiknað á nýju gengi.

10. gr.

Skattur sá á útfluttum vörum framleiddum 1960, er um ræðir í 8. gr. laga nr. 4/1960 (sbr. lög nr. 84/1960), skal frá gildistöku laga þessara nema 0.44% af niðursoðnum sjávarvörum og 2.2% af öðrum vörum, og skal miða skattinn við fob-verð reiknað á nýju gengi.

11. gr.

Eigi er heimilt að stofna til skuldar í íslenskum krónum með ákvæði þess efnis, að hún eða vextir af henni breytist í samræmi við gengi erlends gjaldeyris, nema um sé að ræða endurlánað erlent lánsfé. Sé hið erlenda lánsfé, sem þannig hefur verið endurlánað innanlands, endurgreitt fyrir eða á styttri tíma en innlenda lánið, er óheimilt að innheimta hið síðara eða vexti af því miðað við herra gengi en gildi, þegar erlenda lánið var greitt.

Ákvæði í lánssamningum, gerðum fyrir gildistöku laganna, um, að endurgreiðsla eða vextir skuli háð gengi erlends gjaldeyris, skulu ekki gilda, nema þau séu í samræmi við ákvæði 1. málsgr. þessarar gr.

12. gr.

Bannað er að hækka verð á birgðum innfluttra vara, sem greiddar hafa verið á gengi í gildi fyrir 4. ágúst 1961, og sama gildir um verð á birgðum iðnaðarvara, sem framleiddar eru úr efni, sem greitt hefur verið á eldra gengi. — Til birgða teljast í þessu sambandi vörur greiddar á eldra gengi, sem ekki eru komnar í hendur innflytjenda.

13. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að setja með reglugerðum eða á annan hátt nánari fyrirmæli um framkvæmd þessara laga.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

14. gr.

80

3. ágúst

Gjört að Bessastöðum, 3. ágúst 1961.

Ásgeir Ásgeirsson.

(L. S.)

Ólafur Thors.

Stjórnartíðindi 1961, A. 15.

AUGLÝSING

81

1. ágúst

um samkomulag um aðstöðu Færeyinga til handfæraveiða við Ísland.

Í dag hinn 1. ágúst 1961 fóru fram eftirfarandi erindaskipti milli utanríkisráðherra Íslands og sendiherra Danmerkur í Reykjavík um aðstöðu Færeyinga til handfæraveiða við Ísland:

UTANRÍKISRÁÐUNEYTIÐ,

Reykjavík, 1. ágúst 1961.

KGL. DANSK AMBASSADE,

Reykjavík, den 1. august 1961.

Háttvirti sendiherra!

Höjtærede Hr. Udenrigsminister!

Með tilvisun til viðræðna, sem fram hafa farið í Reykjavík nýlega, leyfi ég mér að skýra yður frá því, að ríkisstjórn Íslands er reiðubúin að gera samkomulag við ríkisstjórn yðar um aðstöðu Færeyinga til handfæraveiða við Ísland á eftirfarandi **grundvelli**:

1. Skipum, sem skrásett eru í Færeyjum, er heimilt að stunda handfæraveiðar innan fiskveiðilögsögu Íslands á svæðum þeim og árstíma, sem íslenskum skipum er heimilt að veiða með botnvörpu eða flotvörpu samkvæmt 1. gr. reglugerðar nr. 87 frá 29. ágúst 1958 og 1. gr. reglugerðar nr. 4 frá 11. marz 1961.
2. Skipum, sem skrásett eru í Færeyjum, er auk þess heimilt að stunda handfæraveiðar á svæðinu milli 4 og 8 mílna, innan fiskveiðilögsögu Íslands við Kolbeinsey.

Jeg har den ære at anerkende modtagelsen af Deres note af i dag, der på dansk lyder som følger:

„Under henvisning til de drøftelser, som har fundet sted i Reykjavík fornylig, tillader jeg mig at meddele Dem, at Islands regering er rede til at indgå en overenskomst med Deres regering om adgang for færingerne til fiskeri med håndline ved Island på følgende grundlag:

1. Skibe, som er indregistreret på Færøerne, har ret til at drive håndlinefiskeri inden for Islands fiskerigrænse på de områder og på de tider af året, hvor det er tilladt islandske skibe at fiske med bundtrawl eller flydetrawl i overensstemmelse med art. 1 i forordning nr. 87 af 29. august 1958 og art. 1 i forordning nr. 4 af 11. marts 1961.
2. Skibe, der er indregistreret på Færøerne, har desuden ret til at fiske med håndline i området mellem 4 og 8 sømil inden for Islands fiskerigrænse ved Kolbeinsö.